

Čís. 8675.

Ručení za škodu z provozu silostrojů.

Řidič, předjížděje na zastávce elektrické dráhy stojící vlak, musí za všech okolností ovládati stroj tak, by podle potřeby mohl hned zastavit. Výrok odvolacího soudu o příčinné souvislosti nelze v dovolacím řízení napadati co do jeho skutkového podkladu, nýbrž jen co do logičnosti závěru.

(Rozh. ze dne 31. ledna 1929, Rv II 416/28.)

Žalobce, v době úrazu devítiletý, byl zachycen automobilem žalovaného a poraněn. K žalobě o náhradu škody procesní soud první stolice přiznal žalobci polovici zažalovaného bolestného. Odvolací soud k odvolání žalovaného napadený rozsudek potvrdil. Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalovaného.

Důvody:

Dovolací důvod čis. 4 § 503 c. ř. s. neobstojí. Správně uznaly nižší soudy, že důkaz podle § 2 aut. zák. selhal. Není ani třeba zabývat se s otázkou, zda v souzeném případě šlo o křižovatku ve smyslu § 46 min. nař. ze dne 28. dubna 1910, čis. 81 ř. zák. Jest zjištěno, že žalovaný přejížděl zastávku elektrické dráhy, kde cestující do vlaku nastupují a z něho vystupují, že mu vozy elektrické dráhy bránily v rozhledu, takže nemohl předvídati, zda za vozy někdo do jízdní dráhy nevstoupí neb nevjede, a že objížděl s autem blížící se vozy tramvaje v bezprostřední její blízkosti, ve vzdálenosti jednoho až dvou metrů. Již tyto zjištěné okolnosti o sobě vyžadovaly zvýšené opatrnosti, zejména, by žalovaný včas dával výstražná znamení a zvolil rychlost jízdy tak, by byl jejím pánem, by za všech okolností ovládal stroj tak, by podle potřeby mohl hned zastavit. Nemůže se tedy žalovaný dovolávat toho, že dbal veškeré možné opatrnosti ve smyslu § 2 aut. zák., ano bylo zjištěno, že nedával výstražná znamení a jel značnější, v každém případě rychlostí takovou, že nemohl již zastavit, když se žalobce octnul v jízdní dráze silostroje, tedy rychlostí podle § 45 cit. min. nař. nepřipustnou. Pokud dovolatel namítá, že není prokázána příčinná souvislost mezi způsobem jeho jízdy a úrazem, přezírá, že tato příčinná souvislost byla po skutkové stránce nižšími soudy zjištěna a že toto zjištění nelze již v dovolacím řízení napadati, ježto podle § 503 c. ř. s. není úkolem dovolacího soudu, by přezkoumal skutková zjištění nižších soudů. Pokud však nižší soudy založily své přesvědčení o příčinné souvislosti také na závěrech nikoli ryze skutkových, jest jim přisvědčiti, neboť jsou logicky správné. Lze předpokládati, že by k úrazu nebylo došlo, kdyby žalovaný byl včas zmírnil rychlost jízdy, jel ve větší vzdálenosti od vlaku elektrické dráhy a dal výstražná znamení, neboť měl jednak žalobce čas z dráhy uskočiti, jednak žalovaný možnost auto včas zastavit. Pro do-

volatelův názor, že by byl žalobce vběhl do auta a zachytil se o kliku v každém případě, i kdyby byl žalovaný dbal veškerých předepsaných a věcných opatření ve vedení silostroje a v zacházení s ním, není ve zjištěných skutkového podkladu. Zastává-li dovolatel i v dovolání stanovisko, že podle skutkového stavu nebylo zapotřebí zmírniti rychlost jízdy ani dávatí výstražná znamení, doznává, že si v osudné době ani neuvědomil, že jeho vozidlem může býti způsobena škoda, ač tomu ve skutečnosti tak bylo, a doznává tím vlastně zavinění. Provozování silostroje vyžaduje zvláštní znalosti a neobyčejnou péči (§ 1299 obč. zák.), ručí tedy osoby provozem tím zaměstnané nejen, že učiní případná a vhodná opatření, nýbrž i za nedostatek zvláštní zkušenosti a nutné duchapřítomnosti, a zračí se proto zavinění i v tom, že si řidič silostroje v konkrétním případě neuvědomí, že jeho vozidlem může býti přivoděna nehoda.

Čís. 8676.

Pozemková reforma.

Výluka § 31 náhr. zák. vztahuje se i k vlastnictví nabytému vydržením.

Pro řízení o pozemkové reformě, týkající se zabrané půdy, jest jedině rozhodným stav knihovní a katastrální.

Vlastnictví přidělených nemovitostí nabývá se přímo přidělem, aniž třeba fysického odevzdání.

(Rozh. ze dne 1. února 1929, R I 29/29.)

Procesní soud první stolice vyhověl žalobě, již se domáhali žalobci, by bylo uznáno jich vlastnictví k dílci pozemku, a by žalovaní byli uznáni povinnými to uznati a vzdáti se užívání dílce pozemku. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by, vyčkaje pravomoci, dále jednal a znovu rozhodl.

Nejvyšší soud zrušil usnesení odvolacího soudu a uložil mu, by, pomina důvod, z něhož zrušil rozsudek prvního soudu, znovu rozhodl.

Důvody:

Žalovaní, popírajíce tvrzení žaloby, namítli jen, že sporného pozemku nabyli vydržením více než šedesátiletým. Bylo tudíž jen zkoumati, zda tvrzení žaloby zakládají nárok žalobní a, pakli ano, zda jsou prokázána, a dále zda má námitka vydržení průchod čili nic. Odvolací soud místo toho pustil se do úvah, že se hranice pozemku v přírodě nemusí srovnávati s hranicemi v mapě katastrální, ač žalovaní toho netvrdili, a dovozuje, že žalobci nenabyli přidělem sporného pozemku v hranicích katastrální mapy, nýbrž jen v těch hranicích, jak ho jejich předchůdci užívali a užívali oprávněni byli. Tím by celý spor byl sveden na scestí, neboť jest patrné, že, nemůže-li se podle § 31 náhr. zák. po uplynutí třiceti